

Seminarska naloga

Ivan Cankar: MOJE ŽIVLJENJE

IV

a) **Obnova:** V črtici pisatelj opisuje kako so si v njegovem otroštvu, otroci krajšali večere pred spanjem. Spominja se dolgega in zanimivega pogovarjanja na peči in pripovedovanja različnih zgodb. Opisuje tudi kako zelo so sanjali in verovali v stvari, katere niso bile nikoli izpolnjene. Sanjali so predvsem o velikem, razkošnem praznovanju velike noči. V zadnjem in predzadnjem odstavku pa prebermo, kako se pisatelj spominja hiše na Mesarjevem hribu v kateri so živeli sorodniki po materini strani. Predvsem se spominja treh zgaranih otrok, kateri so po strmem hribu navzdol na ramenih prenašali nabrana jabolka.

b) **Oznaka glavnega književnega junaka ter ostalih književnih oseb:**
Pisatelj, otroci – sanjavi otroci, željni in poslušni novih zgodb, močno zaverovani v nemogoče stvari

c) **Kratek odlomek:**

Najlepše se je dalo pogovarjati pozimi, na veliki, topli peči. Zunaj je bila noč in mraz je škripal skozi okna, izba pa je bila polna sladkih pravljic, ki so nam šepetale na uho še tiše in milejše od samih naših besed. Pa da smo tudi vsi molčali, pa da se niti spogledali nismo, razumeli bi se bili vse do kraja. Bilo je kakor skupna molitev in kakor skupna pesem: če nas je sedem ali sedemdeset - molitev je ena in ena je prošnja, pesem ena in en sam je Bog. Nikoli si nismo bili tako blizu, tako bratje in sestre, kakor ob tistih svetih urah.

Ta odlomek sem si izbrala zato, ker se mi je zdelo, da najbolj opiše povezanost med otroci družine ob tistih posebnih večerih (ko so se pogovarjali in sanjali).

d) **Metafore:**

okrasni pridevki: pregrešna misel, Bog nebeški, bogat kmečki dom

poosebitve: ..Dom je bil najbrž pust in žalosten in siromašen..

primere: Pa da smo tudi vsi molčali, bilo je kakor skupna molitev.

XII

a) **Obnova:** V tej črtici pisatelj opisuje svoj odhod iz rodne kraja v Ljubljano. Pisatelj na začetku črtice opisuje, kako zelo pomemben je kraj v katerem je živel vse svoje otroštvo. Vsekakor je odhod v večje mesto zanj nezaželen a se vendar zgodi. Nič kaj preveč čustveno se poslovil od svojih bratov, sester in Vrhniko ter se odpelje s kočijo, s svojo materjo v Ljubljano.

b) **Oznaka glavnega književnega junaka ter ostalih književnih oseb:**

Pisatelj – je že odrasel otrok, najstnik, ki mora na nadaljno šolanje v Ljubljano

Mater – molčeča

c) **Kratek odlomek:**

Že se mi je zdelo, da slišim zamolklo bučanje, ki se bliža in je zmerom silnejše. Kamen, ki je bil v mojem srcu, se je zganil, da me je zbolelo. Kar nenadoma so se vzdignile tik pred nami ogromne hiše, begali so ljudje vse vse strani, široko zevajoč, nagnusno hropeč nas je pogoltnilo mesto, meni prestrašenemu neusmiljeno in grozno v svoji črni brezumnosti.

»Nazaj, mati, nazaj!«

Nikoli več.

Odlomek opisuje, prihod v veliko mesto (Ljubljano) in zmedenost pisatelja, ki hoče nazaj domov (na Vrhniko).

d) **Metafore:**

okrasni pridevki: zgodnji mladosti, sveže perilo, capljajočega študenta

poosebitve: Hiše so bile visoke, bele in tihe.

primere: Še zdaj te gledam, kakor da bi se mi bleščalo, kakor da bi le zdaj in zdaj, migljaje in trepetaje, zablislil tvoj beli sijaj iz daljine!

Desetica

a) **Obnova:** Ta črtica govori o času, ko Cankar obiskuje realko v Ljubljani. Svoje »stanovanje« si deli z ostalimi fanti, tovariši kateri ga ne marajo. Opisuje tudi svoje jutranje tavanje po ulicah, ko je turobno vreme. Vse ga spominja na njegovo nesrečno življenje in revščino. Želi si umreti. Tudi ko mu je mati v pismu poslala desetico, ga to ni razvedrilo, ker je vedel da takšne desetice ne obstajajo več.

b) **Oznaka glavnega književnega junaka ter ostalih književnih oseb:**

Pisatelj – nesrečen najstnik, razočaran nad svojim življenjem, samotni, žalosten

Tovariši – kmečki fantje

c) **Kratek odlomek:**

S knjigami po pazduho sem stopil na ulico. Koj mi je stopila vlaga v čevlje in stresel me je mraz. Dež mi je pršil v lice, knjige sem skrnil pod suknjič. Ulice so bile žalostne, sive; vse sivo, hiše, ljudle, misli, ves svet; tlak je bil spolzek, po cestah so se nabirale in prelivale luže; če je šel voz mimo, je škropilo na obe strani in ljudje so se umikali; neba ni bilo, do mokrih streh je visela megla. Ljudje, ki sem jih srečeval, so bili vsi mrki, nepriljudni, kakor da bi skrivali za čelom temne misli, nelepe skrbi; hiteli so mimo, vsi so gledali v tla.

Ta odlomek mi je bil všeč, ker že v njem izvemo počutje, razmišljanje in samoto pisatelja takrat. V odlomku je prav tako veliko primer in okrasnih pridevkov.

d) **Metafore:**

okrasni pridevki: srebrna desetica, šolsko izbo, materino roko

poosebitve: luže so rasle

primere: .., dišalo je kakor po ostankih slabe večerje, po dežju, po neumitih, potnih telesih, po strupeni sapi bolnikov ..

Skodelica kave

a) **Obnova:** Pisatelj se je iz Ljubljane za nekaj tednov vrnil domov. Dostikrat se je ponoči zbudil in videl mater, ko je nepremično sedela za mizo in ihtela. Prišel je dan, ko si je zaželel črne kave, a vedel je, da jo ne more dobiti, saj ni pri hiši niti kruha. Šel je pisat in po stopnicah je z nasmehom na obrazu prišla mati, v roki pa je nosila skodelico kave. Cankar jo je nesramno zavrnil in materi zbrisal nasmeh z obraza. Ni ji rekel, da jo ima rad, kar je čez nekaj let, ko mu je neka tujka prinesla kavo in se je spomnil tega dogodka, obžaloval.

b) **Kratek odlomek:**

*»Ne kradel nisem, ne ubijal, ne prešuštvoval; čista je moja duša!«
Lažnivec! Ali nisi olupil jabolka, ko si šel mimo lačnega ter si ga pogledal brez sramu?
Hujše je bilo, nego da si kradel, ubijal in prešuštvoval! Pravični sodnik, srce, bo rajši
odpustilo ubijalcu, ki je gredoč pod vislice pobožal jokajočega otroka, nego tebi
čistemu! Zakaj srce ne pozna malenkosti in tudi paragrafov...*

Ta odlomek sem si izbrala z namenom, ker na začetku te črtice pisatelj razmišlja o vseh vrstah grehov in duši. Zdel se mi je tudi dobre uvod k resnični zgodbi.

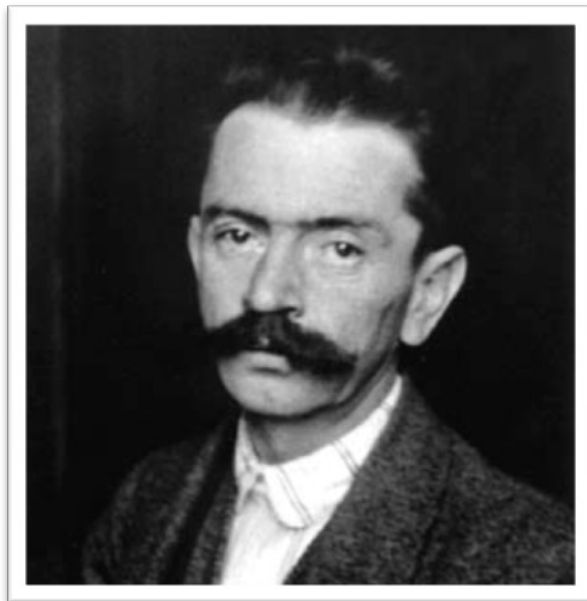
c) **Metafore:**

okrasni pridevki: njeno ljubezen, črn madež, kazenski zakonik

poosebitve: V ta tvoj dom sem plezal po strmih, polomljenih stopnicah,..

primere: /

Ivan Cankar

- Slovenski pisatelj, dramatik, pesnik
- Rojen 10. Maja 1876 na Vrhniki
- † 11. december 1918 v Ljubljani
- Njegov oče je služil kot krojač, mati težko preživljala duržino
- Z odličnim uspehom se je leta 1888 s pomočjo vrhniških veljakov vpisal na ljubljansko realko
- Cankarjev dom
- TOLAR bankovec za 10.000
- Nekaj del: Erotika, Tujci, Kurent, Novo življenje, Romantične duše, Na klancu